

Islamic Trauma Healing (ITH)

Program Özeti

çeviren Sinan Payat

Bu özet kimler içindir?

ITH, özellikle bilişsel davranışsal tecrübesi olan ruh sağlığı uzmanlarının, travmanın ruh sağlığı üzerindeki etkisini ele alan bu kısa tedavinin uygulamasında Müslüman toplum/dini liderlerini desteklemeleri için hazırlanmıştır.

Bu özeti amacı nedir?

Bu özet, ITH tedavisini ruh sağlığı ve psikososyal destek olanaklarına dahil etmek isteyen kurum ve kuruluşlara, arka plan ve iletişim bilgileri sağlar.

Islamic Trauma Healing nedir?

- 6 seanslık, ruh sağlığı uzmanı olmayan kişiler tarafından yönetilen, grup psikososyal tedavidir
  - Travma sonrası psikolojik tepkileri hedefler (ör. savaş, doğal afetler [kıtık, kuraklık, depremler], cinsel saldırı, kaza)
  - Travma sonrası stres bozukluğu, depresyon, anksiyete, somatik belirtiler, esenlik, travma sonrası büyüme
  - Toplum uzlaşmasını hedefler
  - Erkekler ve kadınlar için ayrı gruplar
- Travmatik stres iyileşmesinde, İslami ve bilimsel ilkeleri bütünleştirir
  - Camilerde gerçekleşir, yerel İmamların/din görevlilerin desteğiyle yapılır, seanslar dualarla başlar ve biter
  - Peygamberler' in yaşamlarına dayanan travma ve acıya tepkileri ile ilgili Kur'an-ı Kerim ayetleri/anlatıları (örn. Hz. Eyüp, Hz. Yusuf) içerir
  - Kendi travma maruziyeti hakkında Dua'da Allah'a yönelmek
  - Travmatik stres için köklü psikososyal travma odaklı bilişsel-davranışçı müdahalelere dayalıdır ve bu ilkelerin etkililiğini destekleyen çok sayıda randomize kontrollü çalışmalar mevcuttur
    - Peygamberin hayatları hakkında grup sohbet yoluyla bilişsel yeniden yapılandırmayı kullanır
    - Travma hakkında dua yoluyla hayali maruz bırakma tekniğinden yararlanır
  - Toplumda uzlaşmayı teşvik etmek için paylaşılan topluluk oluşturma ve travma sonrası büyüme ilkeleri kullanır

Islamic Trauma Healing'i özgün kılan nedir?

- Travma iyileşmesini ve toplum uzlaşmasını kolaylaştırmak için İslami değerleri bilinçli bir şekilde kullanır
  - "Ümmet" birliği üzerine kuruludur ve olası mezhepsel kaygılardan kaçınır
- Bir ruh sağlığı tedavisinin olası damgalanmasını doğrudan ele alır
  - Odak noktasını ruh sağlığı uzmanlarından cemaatlere/camilere kaydırır
  - Akıl hastalığı, teşhis etiketleri, tedavi vb. hakkında tartışma yapılmaz
  - Bireysel travmatik yaşanmışlıklar gruplarda açıkça tartışılmaz
- Hedef uzman olmayan psikoterapist veya danışman eğitmek değil, liderler yetiştirmek

Islamic Trauma Healing (ITH) Program Özeti

çeviren Sinan Payat

- İki adet, 4-saatlik seanstan oluşan kısa bir eğitim süresi, devamlı aralıklarda uzaktan WhatsApp üzeri süpervizyon
- Destekleyici sohbet liderleri eğitimi ve genel ve travma iyileştirmenin genel ilkelerine odaklanma
- El kitabında belirlenmiş adım adım seans içerikleri "terapötik kaldırma" sağlar
- Kur'an-ı Kerim bilgisi olan ve toplumsal iyileşmeye gönüllü olan toplum fertleri
- Cemaatin önderliğinde kısa, kolayca genişletilebilir bir tedavi
  - Bir hafta, 2 hafta, 3 hafta veya 6 haftada tamamlanabilir
- Eğitmenleri eğit modeli – uzman olmayan liderler, bir sonraki liderleri eğitir

Geliştirme ve bugüne kadarki veriler

- 2012'de Seattle Somali topluluğunun yerel imam ve İslam alimlerinin katkılarıyla birkaç yıl içinde ortaklaşa geliştirdi
  - Yayınlanmış Geliştirme Makalesi ([Bentley et al. 2021](#))
- Seattle Vakfı ve Catherine Holmes Wilkins Vakfı tarafından finanse edilen yinelemeli geri bildirim süreci ile Seattle, WA'da pilot erkek ve kadın grupları
  - Yayınlanmış ABD Mülteci Pilot Denemesi ([Zoellner et al., 2018](#))
- Washington Üniversitesi Kamu Sağlığı Girişimi tarafından finanse edilen Somaliland Denemesi, erkek ve kadın grup liderler eğitimi
  - Yayınlanmış Somaliland Denemesi ([Zoellner et al., 2021](#))
- Seattle, WA ve Columbus, OH'deki ABD Ulusal Ruh Sağlığı Enstitüsü ([R34MH112756](#)) tarafından finanse edilen ABD Somalili mülteci topluluklarında ($N = 101$) tamamlanmış randomize kontrol denemesi
- Somaliland genelindeki üç şehirde [Elrha](#) ($n = 67$) tarafından Somali Gençlik Geliştirme ve Gönüllü Kuruluşu ve Burao Üniversitesi ile ortaklaşa finanse edilen ve devam eden randomize kontrol denemesi

İletişim:

Washington Üniversitesi/Case Western Reserve Üniversitesi

çeviren [Sinan Payat](#)

[Dega Angula, MSc](#)

[Jacob Bentley, Ph.D.](#)

[Norah Feeny, Ph.D.](#)

[Lori Zoellner, Ph.D.](#)